

Κριτήριο Αξιολόγησης

Θεματική: Κοινωνικά Δίκτυα και Πρότυπα

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ «ΠΡΟΤΥΠΑ και ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ»

A. Η αρθρογράφος, μεταξύ άλλων, αναφέρεται στη διττή επίδραση των κοινωνικών δικτύων στους νέους. Συγκεκριμένα, η συνεχής προβολή ελλιποβαρών μοντέλων προξενεί στους νέους – οι οποίοι τα υιοθετούν για τη διαμόρφωση μιας τέλει ψηφιακής αυτοεικόνας – συμπλέγματα, έλλειψη αυτοεκτίμησης, ακραίες συμπεριφορές και ψυχολογικό φορτίο. Ωστόσο, η συγγραφέας εντοπίζει και θετικά χαρακτηριστικά, καθώς το διαδίκτυο ψυχαγωγεί, ενημερώνει και ευαισθητοποιεί τους νέους σε κοινωνικά θέματα. Μάλιστα σύμφωνα με επιστήμονες οι νέοι βρίσκουν μεγαλύτερη ικανοποίηση στο οικείο τους περιβάλλον από ό,τι στα κοινωνικά δίκτυα. (78 Λέξεις)

B1.

- α. Λάθος
- β. Λάθος
- γ. Σωστό
- δ. Σωστό
- ε. Σωστό

B2. Η συγγραφέας στην τέταρτη παράγραφο του κειμένου I έχει πρόθεση να πείσει τον αναγνώστη ότι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης άλλαξαν τις συνήθειες και το κοινωνικό περιβάλλον για την πλειονότητα των νέων σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο στόχος της επιτυγχάνεται με τη χρήση **παραδείγματος** («Για παράδειγμα, τα παιδιά... μια εγκυκλοπαίδεια»). Συγκεκριμένα, αναφέρει το παράδειγμα ότι τα παιδιά δείχνουν την προτίμησή τους περισσότερο στα ψηφιακά, τεχνολογικά μέσα από ό,τι στο διάβασμα βιβλίων ή εγκυκλοπαιδειών. Με το παράδειγμα ενισχύει και τεκμηριώνει τον λόγο της κάνοντάς τον πιο κατανοητό και οικείο στον αναγνώστη, συνδέοντάς τον με την εμπειρική πραγματικότητα και καθιστώντας το ύφος άμεσο, ζωντανό και παραστατικό. Επίσης, για την υποστήριξη της πρόθεσής της κάνει χρήση **αυθεντίας** («κατά πολλούς μελετητές») υποστηρίζοντας ότι προτιμώνται τα τεχνολογικά μέσα, παρότι είναι επιβλαβή και ευθύνονται για μαθησιακά προβλήματα. Με την αυθεντία προσδίδει αξιοπιστία, αντικειμενικότητα, πειστικότητα και εγκυρότητα στην επιχειρηματολογία της, ενισχύοντας την αποδεικτική ισχύ του συλλογισμού της. Τέλος, κάνει χρήση **στατιστικών στοιχείων** («Είναι ανησυχητικό ... μέσω social media»), για να ενισχύσει με επιστημονικό τρόπο τον ισχυρισμό της αναφέροντας ότι ο ημερήσιος αριθμός των συνομιλιών «πρόσωπο με πρόσωπο» έχει μειωθεί. Τα στατιστικά στοιχεία αποτελούν ένα ισχυρό τεκμήριο, καθώς είναι προϊόν επιστημονικής έρευνας και η αξιοποίησή τους αποδεικνύει ότι η συγγραφέας δεν εκφράζει απλή προσωπική γνώμη, αλλά έχει μελετήσει το θέμα για τη συγγραφή του άρθρου της.

B3 α) Ο συγγραφέας στο τέλος της πρώτης παραγράφου του κειμένου II και σε θέση κατακλείδας κάνει χρήση ερωτήματος («Τι ευθύνεται...μαζικού υπνωτισμού;») Με το συγκεκριμένο ερώτημα αποσκοπεί να προβληματίσει και να ευαισθητοποιήσει τον αναγνώστη σχετικά με τους λόγους επίδρασης των κοινωνικών δικτύων στην ψυχολογική ανάπτυξη των εφήβων, ώστε το φαινόμενο να τους παθητικοποιεί και να τους αποχαυνώνει. Με το ερώτημα εστιάζει την προσοχή του δέκτη και του κεντρίζει το ενδιαφέρον του. Παράλληλα, προσδίδει στο ύφος αμεσότητα, ζωντάνια, παραστατικότητα, δραματικότητα και διαλογικό χαρακτήρα. Τέλος, λειτουργεί ως δομικό στοιχείο, καθώς συντελεί στη μετάβαση στην άλλη παράγραφο. Το ερώτημα προεξαγγέλλει μια απάντηση και λειτουργεί ως τρόπος συνοχής, αφού συνδέονται απρόσκοπτα τα νοήματα.

β) Ο συγγραφέας φαίνεται αρκετά βέβαιος για τα λεγόμενά του στην τελευταία παράγραφο του κειμένου ισχυριζόμενος ότι το φαινόμενο εθισμού των νέων στα κοινωνικά δίκτυα και επιρροής τους από αυτά είναι μια αναστρέψιμη κατάσταση με την αρωγή της εκπαίδευσης. Η βεβαιότητά του φαίνεται με τη χρήση της οριστικής έγκλισης («είναι αναστρέψιμη..., είναι η εκπαίδευση...»), που δηλώνει το βέβαιο και το πραγματικό. Επίσης, κάνει χρήση λέξης που δηλώνει βεβαιότητας («αναμφισβήτητα») και φράσης («που πρέπει να εφαρμοστεί»). Τέλος, το ύφος είναι αντικειμενικό, σοβαρό και ουδέτερο, γιατί γίνεται χρήση γ' ρηματικού προσώπου («είναι, εφαρμοστεί») και κυριολεκτικής λειτουργίας της γλώσσας (ενδεικτικά αναφέρω: «πρακτικές ψυχολογικής αυτοπροστασίας»).

Γ Θέμα

Μέσω του ομοδιηγητικού αφηγητή θίγεται ο εθισμός στα βιντεοπαιχνίδια και οι επιπτώσεις που έχει στην εικόνα του ατόμου και στη ζωή του. Συγκεκριμένα, ο πρωταγωνιστής της ιστορίας του Κώστα Γκάζη εξιστορεί τη σχέση που έχει με τα βιντεοπαιχνίδια και τον ρόλο τους στη ζωή του, αλλά και η σχέση άλλων συμπαίκτών του με τον χώρο των ψηφιακών παιχνιδιών. Ο αφηγητής ήδη από την αρχή της ιστορίας με τη **νοηματική αντίθεση** («Στο γραφείο παλιά πήγαινα πρώτος... τώρα φτάνω κουρασμένος») τονίζει την επίδραση που έχει στον εαυτό του η συνήθειά του αυτή. Στο παρελθόν ήταν ενεργητικός και δραστήριος, γεμάτος θέληση για την εργασία του, ενώ με την ενασχόλησή του με τα βιντεοπαιχνίδια δείχνει κουρασμένος και αυτό αποτελεί μια πρώτη εικόνα εθισμού και εξάρτησης. Άλλωστε, με τη χρήση του **ερωτήματος** («Τι να του πω, και τι θα καταλάβει όμως κι αυτός;») κάνει ενδοσκοπήση και παραδέχεται την παραίτησή του από τη ζωή και την εξάρτησή του από αυτή την ανθυγιεινή συνήθεια. Ο ρόλος των βιντεοπαιχνιδιών στη ζωή του αφηγητή διαφαίνεται, επίσης, μέσω της περιγραφής των συμπαίκτών του. Με την **περιγραφή** και την **αντιθετική εικόνα** του συμπαίκτη του Δημήτρη («Είναι μικρός, εξού ... όμως μέσα... λάμπει») αισθητοποιείται από τη μία ο θαυμασμός του πρωταγωνιστή για την επιτυχημένη περσόνα («νάνος») που υποδύεται ο συμπαίκτης του στον ψηφιακό κόσμο, που ο καθένας θα ζήλευε και θα αποζητούσε, και από την άλλη η παρακμιακή και παραιτημένη εικόνα του Δημήτρη στην πραγματική ζωή. Η αρνητική επίδραση των βιντεοπαιχνιδιών κορυφώνεται στο τέλος του αποσπάσματος με την **επανάλληψη** του ρήματος και με την **αποστροφή** («θα τρέξεις»), όπου παρουσιάζεται το άγχος διακοπής ενασχόλησης με το παιχνίδι για την ικανοποίηση βιοτικών αναγκών και η ανάγκη επανασύνδεσης και ενασχόλησης, λες και όλος ο κόσμος του είναι αυτός και αν αποτύχουν μέσα εκεί θα αποτύχουν και στη ζωή.

Για το δεύτερο ζητούμενο της εκφώνησης: «Πώς αξιολογείς τη συμπεριφορά αυτή σύμφωνα με προσωπικές σου εμπειρίες;» κάθε απάντηση προσωπικής άποψης που είναι τεκμηριωμένη γίνεται αποδεκτή.

Δ Θέμα

- Επικοινωνιακό πλαίσιο άρθρο
- Τίτλος
- Ρηματικά πρόσωπα γ' ενικό/πληθυντικό και α' πληθυντικό
- Αφόρμηση: Ο μαθητής απαντά με άρθρο του σε δύο άρθρα που έχουν ήδη δημοσιευθεί σε νεανική ιστοσελίδα, κάτι που πρέπει να αναφέρεται στον πρόλογο.

1ο ζητούμενο: Με ποιον τρόπο πιστεύεις ότι τα διαδικτυακά είδωλα (influencers) επηρεάζουν τους σύγχρονους εφήβους λόγω της συχνής χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης;

1. Προβολή άρτιας και αψεγάδιαστης εικόνας τέλειων οπτικά σωμάτων.

2. Δημιουργούν μια πλαστή πραγματικότητα με κέντρο την κατανάλωση και την υλιστική βουλιμία, απομακρύνοντας τους νέους από το πραγματικό νόημα της ζωής.
3. Ωθούν τους νέους σε νόθα πρότυπα ευτυχίας.
4. Επίσης τους περιορίζουν την κριτική σκέψη και τον προσωπικό τρόπο έκφρασης. Στη συνέχεια καλλιεργείται το αίσθημα του ατομικισμού.
5. Επιβραβεύεται το ψεύδος, η υποκρισία, η ανεντιμότητα εφόσον τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης προβάλλουν και καλλιεργούν ιδιαίτερα τον μιμητισμό, περιορίζοντας τις ελεύθερες επιλογές τους αυξάνοντας το άγχος και την αγωνία στους νέους, προκειμένου να εναρμονιστούν οι τελευταίοι με τα προβαλλόμενα πρότυπα.
6. Ένα αρνητικό ακόμα αποτέλεσμα είναι η κρίση των κοινωνικών θεσμών που δημιουργεί σύγχυση στην κοινωνία. Διευρύνεται το χάσμα των γενεών όταν τα πρότυπα των νέων είναι παντελώς αντίθετα από των μεγαλύτερων.
7. Ακόμη προβάλλεται συχνά η εύκολη επιτυχία η οποία συνδέεται με τον ανταγωνισμό.
8. Τέλος είναι εμφανές το πρότυπο του αναλφαριθμητισμού, όπου γραμματικά λάθη και σολοικισμοί καθιερώνονται και γίνονται μάλιστα της μόδας.

2ο Ζητούμενο: *Τι είδους καθοδήγηση έχετε ανάγκη οι έφηβοι σήμερα για την αντιμετώπιση της παθητικής υποταγής σε αναποτελεσματικά είδωλα που προβάλλονται μέσω του διαδικτύου;*

1. Ένας είναι ο τρόπος να επιλέξουμε τα σωστά πρότυπα στη ζωή μας είναι η κρίση του καθενός. Αν ο άνθρωπος δεν έχει αυτή την ιδιαίτερη ικανότητα να κρίνει, να συγκρίνει, να αξιολογεί, τότε είναι αποκλειστικά υπεύθυνος.
2. Ακόμα κι αν δε βρεθεί στο καλύτερο οικογενειακό ή κοινωνικό περιβάλλον, πρέπει να κάνει τις επιλογές του εκούσια, να νιώσει την ανάγκη να βελτιώσει τον εαυτό του και παράλληλα τους όρους της ζωής του. Πρότυπα υπάρχουν για όλους, αρκεί να έχουμε τη σύνεση να το καταλάβουμε και τη θέληση να τα μιμηθούμε.
3. Τον κύριο ρόλο στη ζωή μας, απ' όταν είμαστε παιδιά, τον έχει η οικογένεια και συμπληρωματικά το σχολείο. Ευθύνη λοιπόν τόσο των γονέων, όσο και των δασκάλων ή καθηγητών στο σχολείο δεν είναι να υποδεικνύουν κάθε φορά και κάποιο άλλο πρότυπο, αλλά να είναι πρότυπα οι ίδιοι, γιατί ο καλύτερος τρόπος για να διδάξεις και να διαπαιδαγωγήσεις σωστά τους νέους είναι το παράδειγμα δηλαδή το ηθικό πρότυπο που αντιπροσωπεύεις.
4. Πρέπει να εφαρμοστεί η εκπαίδευση των μαθητών πάνω σε πρακτικές ψυχολογικής αυτοπροστασίας σχετικά με τη σχέση τους με τα κοινωνικά δίκτυα